

2024-10-28 Nr. NV-2843

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1281(2) TAIS-24-15653(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2024 M. GEGUŽĖS 15 D. NUTARIMO NR. 349 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-10-15	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

2024-01-01 įsigaliojo naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (toliau – VIIIV)), todėl Nutarimo projektu siekiama įgyvendinti jo nuostatas:

1) Nustatyti:

- centralizuotai teikiamų IT paslaugų grupės;
- duomenų centrų įtraukimo į valstybinių duomenų centrų (toliau – VDC) sąrašą tvarką;
- pereinamąsias nuostatas naudojimosi centralizuotai teikiamomis Vyriausybės nustatytų grupių IT paslaugomis tvarkos įgyvendinimo ir šių paslaugų atlyginimo dydžių apskaičiavimo.

2) Paskirti valstybės IT paslaugų teikėjus, kuriems pavesta centralizuotai teikti tam tikrų grupių IT paslaugas:

- Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūrą (toliau – VSSA);
- Valstybės duomenų agentūrą (toliau – VDA);
- Kertinį valstybės telekomunikacijų centrą;
- AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą;
- VĮ Registrų centrą;
- Informatikos ir ryšių departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD).

3) patvirtinti tvarkų aprašus ir sąrašus (atitinkamai pripažįstant netekusiais galios šiuo metu galiojančius teisės aktus):

- Atlyginimo už registrų informacinių sistemų objektų registravimą registrų informacinėse sistemose ir (ar) informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimą, ir (ar) kitus su duomenų tvarkymu susijusius veiksmus apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą (toliau – Registrų IS atlyginimo tvarkos aprašas);

- Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašą (toliau – IT paslaugų tvarkos aprašas);

- Valstybės informacinių išteklių ir jų kopijų laikymo duomenų centruose ir šių išteklių veiklos atkūrimo iš kopijų tvarkos aprašą (toliau – Kopijų tvarkos aprašas);

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Informacinių sistemų steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo tvarkos aprašą (toliau – IS steigimo tvarkos aprašas);

- Atlyginimo dydžių už naudojimąsi centralizuotai teikiamomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų grupių informacinių technologijų paslaugomis apskaičiavimo tvarkos aprašą (toliau – Atlyginimo tvarkos aprašas);

- Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašą (toliau – Svarbos vertinimo tvarkos aprašas);

- Valstybinių duomenų centrų sąrašą (toliau – VDC sąrašas);

- Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo įgyvendinimo terminų ir dalyvaujančių valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą (toliau – IT konsolidavimo sąrašas).

4) Nustatyti įpareigojimus valstybės IT paslaugų teikėjams ir šių paslaugų gavėjams, t. .y. informacinių sistemų valdytojams ir (ar) tvarkytojams.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma patvirtinti 5 naujus tvarkų aprašus, išskyrus šiuo metu galiojantį Atlyginimo už registrų informacinių sistemų objektų registravimą registrų informacinėse sistemose ir (ar) informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimą, ir (ar) kitus su duomenų tvarkymu susijusius veiksmus apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, kuris nekeičiamas ir nauja redakcija nedėstomas.

Laikantis teisėkūros ekonomiškumo principo šiuo metu galiojantys ir besidubliuojantys net 3 tvarkų aprašai dėl valstybės informacinių išteklių ir (ar) jų kopijų laikymo yra konsoliduoti ir sujungti į 1 bendrą šią veiklą reglamentuojantį tvarkos aprašą (Kopijų tvarkos aprašą).

Pažymėtina, kad Valstybės informacinių išteklių, kurie turi būti prieinami karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar kitais krizių atvejais, sąrašas (toliau – Kritinių VII sąrašas) yra tvirtinamas atskiru Vyriausybės nutarimu, įvertinant tai, jog šis sąrašas yra įslaptintas, todėl viešai neskelbtinas.

Dėl Registrų IS atlyginimo tvarkos aprašo

Atlyginimo už registrų informacinių sistemų objektų registravimą registrų informacinėse sistemose ir (ar) informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimą, ir (ar) kitus su duomenų tvarkymu susijusius veiksmus apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas nekeičiamas ir nauja redakcija nedėstomas, t. y. pilna apimtimi lieka toliau galioti šiuo metu galiojančio Vyriausybės nutarimu patvirtinto tvarkos aprašo teisinio reguliavimo nuostatos.

Dėl IT paslaugų tvarkos aprašo ir Konsolidavimo sąrašo

IT paslaugų aprašas nustato informacinių technologijų (toliau – IT) paslaugų teikėjų centralizuotai teikiamų IT paslaugų teikimo tvarką, kurios turi laikytis valstybės IT paslaugų teikėjai ir jų teikiamų IT paslaugų gavėjai.

Įgyvendinant projektą „Valstybės informacinių technologijų valdymo pertvarka“, yra plečiamas sąrašas valstybės institucijų ir įstaigų, kurių IT infrastruktūra yra konsoliduojama. Konsolidavimo sąrašas yra papildomas 62 valstybės institucijomis ir įstaigomis. Pažymėtina, kad URM ir VRM IT infrastruktūra bus konsoliduojama su tam tikromis išimtimis. Įvertinus tai, kad šio projekto įgyvendinimas yra finansuojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės lėšomis, Nutarimo projekte yra nustatoma, kad į Konsolidavimo sąrašą įtrauktų valstybės institucijų ir įstaigų valstybės IT infrastruktūros konsolidavimas ir jos valdomos sisteminės ir taikomosios programinės įrangos valdymo ir priežiūros optimizavimas turi būti atliktas iki 2026-09-30.

Dėl Kopijų tvarkos aprašo ir VDC sąrašo

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Kopijų tvarkos aprašu siekiama nustatyti valstybės informacinių išteklių (toliau – VII) ir (ar) jų kopijų laikymo valstybiniuose duomenų centruose Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose privačiuose juridinių asmenų valdomuose duomenų centruose tvarką, VII, kurie turi būti prieinami karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar kitais krizių atvejais (toliau – kritiniai VII), kopijų laikymo kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose (toliau – privatūs DC), ir šių VII veiklos atkūrimo iš kopijų tvarką.

Pažymėtina, kad Nutarimo projektu į VDC sąrašą yra įtraukiamas tik AB Lietuvos radijo ir televizijos centro valdomas duomenų centras VDC-LRTC-DC4, nes duomenų centro VDC-LRTC-DC3 statybos dar nebaigtos). Atsižvelgiant į tai, kad atlikus VDC atitikties Techninių ir organizacinių reikalavimų, taikomų valstybiniam duomenų centrui ir Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esantiems duomenų centrui, kuriuose laikomi valstybės informaciniai ištekliai, apraše, patvirtintame ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-05-10 įsakymu Nr. 4-249, nustatytiems reikalavimams vertinimą, buvo gauta teigiama išvada.

Dėl IS steigimo tvarkos aprašo

IS steigimo tvarkos aprašu siekiama nustatyti visų rūšių (registrų, valstybės ir vidaus administravimo) informacinių sistemų steigimą, kūrimą, atnaujinimą, pertvarkymą ir likvidavimą, informacinių sistemų poreikio paraiškų, galimybių studijų, nuostatų, techninių aprašymų (specifikacijų) projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo tvarką, informacinių sistemų nuostatų struktūros reikalavimus, informacinių sistemų akreditavimo ir įteisinimo tvarką.

Nepaisant to, kad Nutarimo projektu bus tvirtinamas tik naujas IS steigimo tvarkos aprašas, tačiau derinimo metu institucijos pateikė pastabų, susijusių su rengiama Valstybės informacinių išteklių valdymo ir tvarkymo metodika. Šios pastabos IS steigimo tvarkos aprašo derinimo metu nevertintos, tačiau į jas bus atsižvelgiama derinant minėtą metodiką, kurią artimiausiu metu planuojama pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms. Kadangi ši metodika bus tvirtinama jau priėmus Nutarimo projektą, atsakant į institucijų pastabas dėl to, kad lieka iki galo neaišku, kokie metodiniai reikalavimai bus keliami informacinėms sistemoms, patvirtinus IS steigimo aprašą, bet dar nepatvirtinus metodikos, pažymėtina, kad kol bus patvirtinta nauja metodika informacinių sistemų inicijavimo ir kūrimo stadijoms bus taikomi šiuo metu galiojantys VSSA direktoriaus 2014-02-25 įsakymu Nr. T-29 „Dėl Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo metodikos patvirtinimo“ nustatyti metodiniai reikalavimai.

Dėl Atlyginimo tvarkos aprašo

Atlyginimo tvarkos aprašu nustatomi atlyginimo dydžių už naudojimąsi centralizuotai teikiamomis Vyriausybės nustatytų grupių IT paslaugomis nustatymo kriterijai, atlyginimo dydžių apskaičiavimo ir jų tvirtinimo tvarka pelno siekiantiems subjektams.

Pažymėtina, kad Atlyginimo tvarkos aprašo nuostatos netaikomos valstybės IT paslaugų teikėjams, kurie pagal savo veiklos pobūdį nėra laikytini pelno siekiančiais subjektais. Nutarimo projektu siūloma numatyti, kad pirmą kartą atlyginimo už naudojimąsi centralizuotai teikiamomis Vyriausybės nustatytų grupių IT paslaugomis dydžiai turi būti apskaičiuoti ir patvirtinti per 2 mėn. nuo nutarimo įsigaliojimo.

Atlyginimo tvarkos aprašo nuostatos darbo tvarka yra suderintos su Finansų ministerija, AB Lietuvos radijo ir televizijos centru, VĮ Registrų centru.

Dėl Svarbos vertinimo tvarkos aprašo

Svarbos vertinimo tvarkos aprašu siekiama nustatyti VIIVĮ nurodytų valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarką.

Kadangi visi VIIVĮ įgyvendinamieji teisės aktai turi būti patvirtinti vienu Vyriausybės nutarimu, šiuo Nutarimo projektu yra naikinamas Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 576 „Dėl Valstybės

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir tvirtinamas nauja redakcija išdėstomas Svarbos vertinimo tvarkos aprašas, kurio turinys iš esmės nekeičiamas. Jame yra tikslinamos nuorodos į VIIVĮ ir keičiama derinama instituciniu lygmeniu atliekanti institucija – vietoj Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nurodoma ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliota institucija, t. y. VSSA.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Visi suinteresuoti asmenys ir institucijos galėjo teikti savo pastabas ir pasiūlymus per 10 darbo dienų nuo jo paskelbimo.

Nutarimo projektas buvo derinamas su visoms ministerijoms, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Valstybės duomenų agentūra, Valstybine skaitmeninių sprendimų agentūra, Konkurencijos taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, VĮ Registrų centru, VĮ „Infostruktūra“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centru.

Nutarimo projektas **buvo svarstytas 2024-10-15 Tarpinstituciniame pasitarime**. Šio pasitarimo metu papildomų pastabų pateikė Teisingumo, Susisiekimo ir Finansų ministerijos, Lietuvos radijas ir televizija.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024-10-14 išvadoje Nr. NV-2691 pateiktus siūlymus ir institucijų 2024-10-15 Tarpinstituciniame pasitarime pateiktas pastabas. Papildomai su šiomis institucijomis, VĮ Registrų centru, AB Lietuvos radijo ir televizijos centru, Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir Teisės grupių atstovais pastabos buvo aptartos ir suderintos darbo tvarka.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

Pasirenkama

- Esminės
- Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- Pastabų nėra

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės siūlymus iš Nutarimo projekto išbrauktos vienkartinio pobūdžio nuostatos ir perkeltos į šiuo tikslu papildomai parengtą Vyriausybės posėdžio protokolinio sprendimo projektą.

Siekiant nenutraukti valstybės institucijų ir įstaigų pagal Svarbos vertinimo aprašą atliekamo VII vertinimo proceso, kurį būtina užbaigti iki 2024-12-31, nes pagal VII vertinimo rezultatus VII atitinkamai turi būti perkelti į VDC, neatsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės siūlymą šiame apraše atsisakyti nustatomų VII poveikio sričių. Vadovaujantis VIIVĮ 7 str. 2 d. VII svarba yra vertinama *pagal VIIVĮ 7 str. 1 d. nurodytą duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikį remiantis Vyriausybės tvirtinamu valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašu*. Įvertinant tai, manytina, kad Vyriausybė, tvirtindama šį aprašą jame nustato ir VII poveikio sritis, kurios be kita ko, jau yra nustatytos Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir dėl to nekilo jokių teisminių ginčų ar taikymo problemų. Atsižvelgiant į minėtą Teisės grupės siūlymą artimiausiu metu keičiant VIIVĮ kartu bus patikslintos ir Vyriausybės kompetenciją apibrėžiančios nuostatos, išskiriant Vyriausybės teisę tvirtinti Svarbos vertinimo aprašą ir teisę nustatyti VII poveikio sritis.

Nutarimo projektu IRD laikinai iki 2030-01-01 skiriamas vienu iš valstybės IT paslaugų teikėjų ta apimtimi, kiek tai susiję su jo bendrai valdomos ir tvarkomos IT infrastruktūros, skirtos valstybės informacinių išteklių veiklos korupcinių nusikaltimų iktėisminių tyrimų, korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorpacinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais funkcionavimą. Tokio bendro sutarimo buvo prieita įvertinus tai, kad šiuo metu nėra galimybių IRD bendrai valdomos ir tvarkomos IT infrastruktūros perkelti į valstybės konsoliduojamą IT infrastruktūrą. Tačiau nuo 2030-01-01 IRD IT infrastruktūra turės būti perkelta į valstybės konsoliduojamą IT infrastruktūrą, o jos priežiūra perduota VSSA. Pažymėtina, kad IRD neteiks jokių su VDC veikla susijusių IT

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

paslaugų, siekiant racionaliai paskirstyti ir panaudoti šiuo metu valstybės centralizuotai VDC veiklai skirtus IT išteklius, t. y. tris AB Lietuvos radijo ir televizijos centro valdomus VDC.

Valstybės IT infrastruktūros tolesnio konsolidavimo procesui (vienai iš pagrindinių Vyriausybės nustatomų centralizuotai teikiamų valstybės IT paslaugų grupių) iš viso planuojama skirti 114 937,9 tūkst. Eur (iš jų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo 3 priemonės lėšos 94 990 tūkst. Eur ir valstybės biudžeto lėšos - 19 947,9 tūkst. Eur), todėl Nutarimo projektui įgyvendinti skirti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Sigita Panovienė
	Viešojo valdymo grupė , vyriausioji patarėja